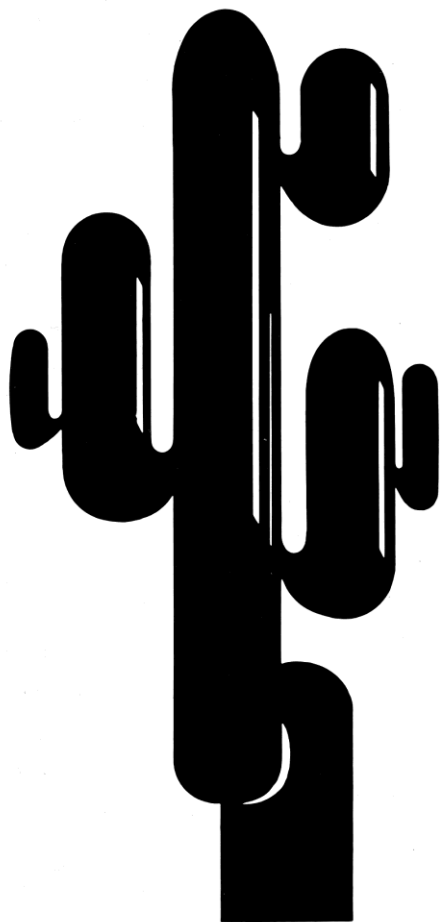

Jrg. 2010 -1

succulenta

Januari 2010

afdeling eindhoven

verzorgingsnieuws

Bestuur Succulenta afdeling Eindhoven

Voorzitter:

Henk Damsma, Kanunnikensven 38, 5646 JE Eindhoven
Tel.: 040-211 3595
E-mail: henk.damsma@freeler.nl

Secretaris:

Willem Duijnhouwer, Grand Combin 9, 5624 NM Eindhoven
Tel.: 040 242 61 74
E-mail: w.duijnhouwer@xs4all.nl

Penningmeester:

Leo Neggers, Molvense Erven 101, 5672 HK Nuenen
Tel.: 040 283 11 99
E-mail: l.neggers@onsnet.nu

gironummer van de afdeling 285318
t.n.v. Penningmeester Succulenta afd. Eindhoven.

Bibliothecharis:

Joop Huijssoon, Primulalaan 6, 5583 GL Waalre
Tel.: 040 221 65 01
E-mail: huysdaal@tiscali.nl

Succulenta afdeling Eindhoven komt elke 2^e maandag van de maand om 20.00 uur bijeen in Wijkcentrum 't Slot Eindhoven, Kastelenplein 167, 5653 LX Eindhoven
Telefoon: 040-2519768

Redactie Afdelingsnieuws:

Anita van de Wijdeven E-mail: anita.geldrop@chello.nl
Willem Duijnhouwer E-mail: w.duijnhouwer@xs4all.nl

Nieuwjaarswens

Het bestuur van SUCCULENTA, afd. Eindhoven e.o. wenst alle leden en geïnteresseerden een gezond en plezierig **2010**.

Gezien de **10** hopen wij dat het een jaar **met een griffel** mag zijn, die in overdrachtelijke zin mag bestaan uit veel animo waar het "onze succulente planten" betreft en veel ijver en werklust waar het onze afdeling aangaat.

AGENDA

- 11 jan. Planten van **Chirau Mita** door Henk Damsma
(korte lezing)
- 8 febr. Jaarvergadering
- 8 mrt. Cactusreis door Bolivia door **Ludwig Bercht**
- 12 apr. Substraten, zuurgraad en bemesting door
Kees v.d. Wittenboer
- 10 mei Plantenbeurs
- 14 juni Reis door Nieuw Zeeland door
Wil & Monique van Vroenhoven
- 13 sep. Winterharde succulenten door **Ben Zonneveld**
- 11 okt. Adelante, deel 2 (zuidelijk Mexico) door
Mieke Geuens
- 8 nov. Conophytum door **Jan van Dijk**
- 13 dec. Genoeglijke avond.

Aanleg en Onderhoud

Als je in dit jaargetijde de krant openslaat vindt u tal van dit soort aanbiedingen: aanleg, onderhoud, winter klaarmaken en ga zo maar door. Toen ik dit las, dacht ik wat jammer voor die mensen die alles laten doen, of erger nog, moeten laten doen. Gelijktijdig vroeg ik me af hoe gaat dat met onze succulentenverzamelingen? U begrijpt dat ik nu alleen maar over mezelf kan spreken. Ik kreeg de liefde voor cactussen van thuis uit mee. Mijn vader had een klein kasje op het Bogardeind in Geldrop. Zijn verzameling bestond uit wat eenvoudige planten zoals Echinopsissen, Lobivia's een enkele Rebutia's en daar hield het mee op, maar volop bloemen. Gewoon een leuke hobby. Al snel kwam hij in contact met Leo Kanters (van de afdeling Eindhoven) die een paar honderd meter verderop woonde. Door de contacten met Leo groeide de verzameling van mijn vader gestaag en kreeg ook ik steeds meer zin in deze hobby. In 1977 besloot ik mijn eerste houten kasje in Eindhoven te bouwen, experimenteerde wat in mijn eentje hetgeen niet opschoot en bovendien veel geld en tijd kostte. In 1987 (ik woonde toen al vanwege mijn werk in Someren) besloot ik me aan te sluiten bij de afdeling Eindhoven omdat je een verzameling opbouwen en onderhouden niet alleen kunt. Je hebt nu eenmaal de wijze raad van ervaren leden nodig. Bij deze afdeling kwam ik in contact met Günther Smit die veel contacten had in binnen- en buitenland, vooral op het gebied van Sulcorebutia. En u begrijpt het al, door me aan te sluiten ging de hobby meer en meer leven en zonder het op dat moment te beseffen schakelde ik de hulp van anderen in. Het moge duidelijk zijn dat op deze manier het aanleggen van een verzameling vanzelf gaat, want wie heeft er geen stekjes of zaailingen over. Maar hoe onderhoud ik mijn verzameling? Want ook dat gaat niet vanzelf en niets doen is teruggang. Ieder jaar na de feestdagen begin ik met verpotten daarvoor gebruik ik twee delen cocopeat een deel bims en wat rivierklei. De grotere potten komen iedere twee jaar aan de beurt, een hele klus maar wel dankbaar. Je hoeft dan weinig of geen kunstmest te gebruiken en belangrijker nog, weinig kans op ongedierte als je bovendien zorgt voor frisse lucht. En dan maar wachten tot in mei de bloemen massaal verschijnen! Maar na bloei ziet het er uit als een waar slagveld. De planten zijn min of meer in rust en de verwelkte bloemen zijn niet decoratief. Die wil je het liefst zo snel mogelijk weg hebben maar dat gaat niet zonder het aureool te beschadigen. Bij de Echinopsissen en de enkele Gymnocalycums die ik heb, gaat dit vrij snel. Na ongeveer twee

weken is alles opgeruimd als er zich tenminste geen zaadbessen gevormd hebben. Maar bij mijn Sulco's blijven de bloemresten veel langer vast zitten en verwijder ik die pas als ik die zonder enige krachtsinspanning met een pincetje kan weghalen.

Schrik niet, dat is vaak pas in het najaar en zelfs bij het verpotten moet ik nog de nodige resten verwijderen. Dus succulenten, een hobby met het hele jaar activiteit en vergeet vooral niet de etiketten te vernieuwen als dit nodig is.

Egidius Jansen

Drosanthemum hispidum

Een plantje zonder kapsones. Hieronder mijn ervaringen. Een jaar of vier geleden kocht ik deze soort bij cactus- en rotstuinliefhebber Jack van der Sterren in Reuver, Limburg. Hij vertelde mij erbij dat dit plantje niet helemaal winterhard is. Ik heb het plantje het eerste jaar in een potje op het terras gehouden omdat het in de winter toch weer in de kas moet. Het kreeg toen ook al mooie bloemen over een langere periode. Het daaropvolgende seizoen heb ik enkele stekken genomen die prima wortelden. Ook eventuele zaadvorming heb ik goed in de gaten gehouden. Aan het einde van de zomer kon ik van een zestal zaaddozen zaden oogsten. Deze werden in het volgende voorjaar gezaaid en er ontkiemden ongeveer 30 plantjes, de groei was langzaam (dit geldt ook voor volwassen planten). Van de stekken had ik er twee in de rotstuin uitgeplant en één in een pot. In de winter (de zaailingen had ik verspeend) hield ik de planten droog in de kas, ook de planten uit de rotstuin die ik opgepot had voor de winter.

In het voorjaar gingen ze weer de rotstuin in en het terras op, echter de zaailingen die ik overhad raakten een beetje in vergetelheid en hebben de hele zomer ergens in een hoekje in de kas gestaan met

heel weinig water, oude grond en veel schaduw. In de winter (vorige winter) stonden de planten weer droog in de kas. Later bleek echter dat ik er eentje vergeten was, die stond buiten in de rotstuin (wel in een verticale wand dus redelijk droog) en heeft de temperatuur van -18° goed en zonder schade doorstaan. Daardoor wilde ik met de zaailingen wel weer iets doen, ze waren nog (bijna) allemaal in leven maar zagen er slecht uit. Na één watergift in maart knapten ze al flink op en daarna zijn ze (ongeveer 12 plantjes) ingeplant in een schaal van 28 cm Ø met een rand van 1,5 cm hoog (foto), tussen enkele stukken vulkaansteen en in een mengsel van gezeefde potgrond met bijna de helft brekerzand en split, dus schraal en zeer doorlatend. De schaal werd gezet op een grote kei in de rotstuin, in de volle zon. Al snel kwamen de bloemen en in mei was het een blikvanger in Helmond op de natuurmarkt. Terug thuis moest de schaal het meestal doen met het beetje regen dat er deze zomer gevallen is, aangevuld met een paar sproeibeurten in de rotstuin. Blijkbaar vindt deze soort dit prima want hij bloeit de hele zomer en ook eind oktober bij de kleindieren-show in Best zaten er nog bloemen in. Op de foto's (genomen eind juni) kun je wel zien dat het een middagbloem (Mesembryanthemaceae) is, dus alleen bij zon gaan de bloemen open. Om zaden te oogsten moeten de zaaddozen nat gemaakt worden (regen nabootsen) dan openen ze vanzelf. In Engeland heet deze plant Hairy dewflower en in Zuid-Afrika, waar deze soort vandaan komt(Karoo), wordt hij Doublaarvygie genoemd. Kortom een aanbevelingswaardige plant!

Gerrit Roest

*Drosanthemum
hispidum*

Kleindieren- en cactusshow

Een jaartje terug heeft de heer Damsma van afdeling Eindhoven een bezoek gebracht aan een bijeenkomst van de afdeling Peel en Maas.

Doel, kijken in de keuken van een ander, leren van elkaar, informatie uitwisseling en mogelijk samenwerking waar mogelijk.

Na dat bezoek is ondergetekende contact, telefoon en mail, met de heer Damsma gaan onderhouden. Veel informatie en ideeën zijn uitgewisseld en we hebben uitgesproken om samen eens iets te ondernemen, organiseren.

Enkele maanden terug werden wij benaderd door de heer Bresser van kwekerij de Mortelen in Best. Op 24 en 25 oktober zou aldaar een kleindierenshow gehouden worden en men zocht een andere vereniging die zich tijdens die dagen wilde presenteren.

Samen met Harry Knapen een verkennend gesprek gevoerd en vervolgens via dhr. Damsma de interesse van "Eindhoven" gepeild. De belangstelling was er zeker en Gerrit Roest werd de contactpersoon voor ons. Om kennis te maken hebben Harry en ik een bijeenkomst in Eindhoven bezocht.

Ik zal U niet vermoeien met de verdere totstandkoming van de show. Zoals U op de foto(s) kunt zien hebben we uiteindelijk samen een hele mooie show neergezet. Mooie variaties in planten, mooi aangekleed, informatie en een stukje verkoop. Het zag er prima uit.

Bep Braet, Harry Knapen & Johan Schets, beide heren van afd. Maas en Peel

Laat ik eens beginnen met alle mensen die deel hebben genomen in welke vorm dan ook te bedanken voor hun inbreng.
Als alles weer afgebroken is, de auto's geladen, thuis weer uitgeladen en alles opgeruimd, is het tijd om eens terug te blikken.
Twee kleine minnen en heel veel plussen. De bezoekers aantallen vielen tegen en de verkoop ook.

De plussen:

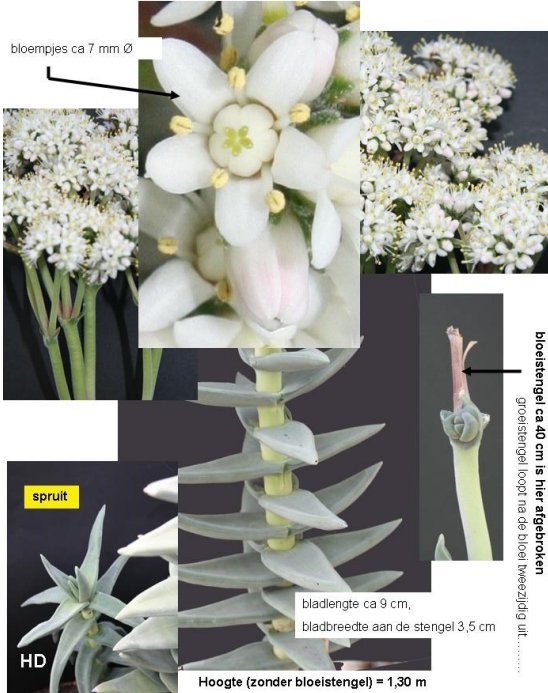
Het elkaar leren kennen, samen de hobby promoten en informatie uitwisselen heeft zeker een extra dimensie gegeven. Leuke goede contacten en we hebben van elkaar geleerd. Het is ook een hele goede basis om in de toekomst weer eens iets samen te organiseren. Heeft het ook iets opgeleverd in de vorm van nieuwe leden? Dat is nog even afwachten. Zowel op de zaterdag als op de zondag hebben we een potentieel nieuw lid getroffen, beiden waren erg geïnteresseerd. Met een beetje geluk kan de afdeling Eindhoven een nieuw lid, hopelijk twee, verwelkomen.
Dan is buiten de belangrijke plussen het doel bereikt en de show helemaal geslaagd.

Williejan Rooijackers, PR-groep Maas en Peel

Determineerprijs 4^e kwartaal 2009

Te determineren plant, 4e kwartaal 2009
(plant is endemisch in Zuid-Afrika)

Om een al te uitgebreide discussie misschien wat voor te zijn heb ik een kopie gemaakt uit het boek "**Succulent Flora of Southern Africa**" (revised edition, Doreen Court):

|| **C. perfoliata** L. [colour p. 97]: Eastern Cape. A tall, handsome species which exhibits variation of flower colour and leaf form in its varieties: var. *perfoliata* is little branched, **0.6-1.3 m** high, with lanceolate leaves erect and canalliculate; the terminal densely-flowered inflorescence appears in the

summer, the flowers small (white petals 3-4 mm long); occurs from north of Port Elizabeth to Graaff-Reinet and Willowmore. Var. *heterotricha* also has small white flowers, these appearing from May to August, but is smaller (**400 mm** tall) and usually branched with erect leaves. It is found from Umtata northwards through KwaZulu-Natal and Transvaal to south-east tropical Africa. Var. *minor* (better known by its synonym, *Crassula falcata*) has bright red flowers and laterally flattened, falcate, greyish leaves, stands 200-500 mm tall and is rarely branched. This popular form prefers rocky habitats from Willowmore to East London, its larger flowers vary from pink to white north of the Kei River. Var. *coccinea* grows in the river valleys between Port Elizabeth and King William's Town; it also has the red, larger flowers but its leaves

are lanceolate-triangular, canaliculate and erect to spreading. ¶
(mocht u moeite hebben met het engels, dan kan dit zeker op wens vertaald worden)

Daarbij het antwoord van **Ernst van Jaarsveld** op mijn vraag welke variëteit van *C.perfoliata* dit is:

** *Beste Henk,*

*Dankie vir u skywe. Julle plant is wel Crassula perfoliata var. heterotricha, 'n plant met wel wit blomme en wydvespreid in die noordoostelike deel van ons land. Hy lyk gesond, en bly julle geniet die rubriek. ***

Persoonlijk denk ik dat Ernst zich vergist gezien de afmetingen van de plant in mijn serre (**1,3 meter** hoog, zonder bloeistengel). Dat betekent dan dat we hier te maken hebben met *Crassula perfoliata* var. *perfoliata*.

Ik ga hem daarmee verder niet lastig vallen. Leuk is dat vier afdelingsleden gevonden hebben dat dit toch echt een *Crassula* moest zijn en twee van hen hebben inderdaad de goede naam gevonden: *C. perfoliata* var. *perfoliata*.

Dit zijn de heren Ger du Pré en Willem Burger, die daarmee de determineerprijs 4e-kwartaal 2009 in de wacht slepen. Beide heren van harte proficiat!

Leuk en vroeger veel voorkomend is de var. *minor* met sikkelvormige bladeren die inderdaad veel meer en beter bekend is onder de naam *Crassula falcata*. Een zeer duidelijke afbeelding daarvan is gegeven in het oude VETPLANTEN-album van A.J.van Laren (pag. 47) met als onmiskenbare Nederlandse naam sikkel-dikblad.

In oude Succulenta nummers (1929 – 1936) is nog meer wetenswaard te vinden over deze planten.

Crassula perfoliata
var. *minor*
ofwel *Crassula falcata*

Henk Damsma

De Afdelingsenquête (deel 1)

Hieronder een deel van het verslag van de **Afdelingsenquête**. In volgende afleveringen van het afdelingsnieuws komt meer. De aflevering over de afdelingsavonden willen we graag publiceren voor de jaarvergadering van de afdeling. Ter herinnering, 24 leden hebben een bruikbaar formulier ingeleverd. Niet iedereen heeft alle vragen beantwoord, soms bijvoorbeeld omdat de vraag door een eerder antwoord niet meer van toepassing was.

De afdelingsavonden

20 van 24 leden willen gemiddeld 3,2 **Gast sprekers** per jaar
Waarover (20x): alles ok 2x, digitale fotografie 1x, microscopie 1x, dna analyse 1x, bestrijdingsmiddelen 1x, reisverslagen 11x, speciale geslachten/families 3x, ziekten/plagen 1x, het kweken 3x, habitat 1x, (speciale) soorten 2x, kennis van planten 1x, algemeen 4x, vetplanten 1x, cactustuinen in Europa 1x, Mexicaanse cactusgeslachten 1x, niet te specialistisch 1x, voorkeur echte specialisten 1x, eigen verzameling 1x

20 van 24 leden willen gemiddeld 3,6 **Eigen Sprekers** per jaar
*Waarover (19x): voeding 1x, ongediertebestrijding 4x, isolatie 1x, gereedschap 1x, zaad schoonmaken 1x, determineren 1x, de verzameling 1x, winterhardheid 1x, substraat 2x, mest 1x, eigen ervaringen 6x, kweken 1x, water geven 1x, planten bespreken 1x, reizen 6x, tuinen 1x, habitat 1x, soorten 1x, geslachten 1x, zaaien 1x, enten 1x, elk onderwerp met mooie foto's 1x, **onze** hobby 3x, specialisme 1x, foto's 1x*

16 van 18 leden willen wel **Plant van de Maand**, en dat gemiddeld 4,3 keer

17 van 22 leden willen wel **Verlotingen**, en dat gemiddeld 2,4 keer

15 van 20 leden willen wel **Verkiezing Mooiste Plant**, en dat gemiddeld 1,0 keer

20 van 21 leden willen wel **Fotowedstrijden**, en dat gemiddeld 1,2 keer

14 van 22 leden willen wel **Zaaiwedstrijden**, en dat gemiddeld 0,7 keer

16 van 20 leden willen wel **Planten Determineren**, en dat gemiddeld 1,5 keer

15 van 22 leden willen wel **Boekbespreking**, en dat gemiddeld 1,5 keer

Welke soorten boeken (13x): ik doe gewoon mee 1x, uit bib 2x, van leden 1x, recent 5x, tijdschriften 1x, Nederlandstalig 1x, over succulenten 1x, bijzondere 1x, alle soorten 2x, over geslachten die we kweken 1x, ook recente publicaties 1x, nuttig bij determineren 1x.

17 van 24 leden willen gemiddeld tussen evenveel en meer **Discussie**
Waarover discussie (17x): koppelen aan onderwerp/opvatting 1x, zaken mbt onze hobby 4x, liefst met structuur 1x, wat ter tafel komt 1x, over plant van de maand 1x, niet alleen voor gezelligheid 1x, kweekwijze 5x, bestrijdingsmiddelen/ongedierte 2x, winterhardheid 1x, ?? 1x, over de lezingen 1x, allerlei 1x, meer diepgang over soorten 1x, verpotten 1x, substraat 1x, plannen/ideeën ledenwerving 1x, pr 1x

21 van 24 leden willen gemiddeld evenveel **Gezellig Buurten**

Andere activiteiten op afd. avonden(7x): bespreken wat te vinden op www 1x, bespreken kasbezoek 2x, op bezoek bij buurvereniging 1x, concreet programma niet alleen buurten 1x, in kleine groepjes werken 1x, gewoon buurten moet ook kunnen 1x

Ik hoop dat alles er een beetje begrijpelijk opstaat, vragen kun je me altijd stellen.

Willem Duijnhouwer

Smoelenboek

Het smoelenboek van afdeling Eindhoven is in de maak!
De bedoeling is dat elk lid een (pas)foto inlevert bij Leo Neggers met een kleine omschrijving: naam, hobby of verzameling.
De foto mag ook digitaal verzonden worden, graag naar l.neggers@onsnet.nu

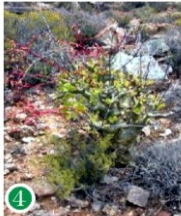
Gevonden op Internet

WV'S = Volop Vlesige Vetplante

In die Klein-Karoo vind ons nie vreemde, vlieënde voorwerpe nie- maar wel volop, vlesige vetplante!

Sowat 80 % van die vetplante in die Klein-Karoo is endemies (kom net hier voor en nêrens anders op aarde nie!) Daarom verteenwoordig die gebied 'n belangrike deel van die Vetplant-Karoo-bloom wat wêreldwyd erken word as biodiversiteits-brandpunt (' hotspot') en is ook die enigste droë biodiversiteitsbrandpunt wat erken word.

Vetplante het sappige, vlesige vet blare, stingels en stamme wat amper uit hul nate bars in die reënyd. Die vetorgane stoor water soos 'n wateropgaar tenk om te kan oorleef tydens die baie warm, droë maande.

Knoop aan u oor!
As u graag meer wil weet of met ons wil gesels, doen dit, gerus via die Gouritz Inisiatief (GI) webblad by: www.gouritz.com. U is ook welkom om ons by die GI-kantoor te skakel by: **044-203-6327**

(1) Seker een van ons bekendste vetplante is die **Spekboom** (*Portulacaria afra*) en groei veral op die warm noordelike berghange. Boerbokke, olifante en kleiner wildsoorte soos klipspringers, steenbokkies en duikers dres graag spekboom. (2) **Volstruistone/Papegaibekkie / Vinger-en-duim/ Visbekvygie** (*Gibbeaum heathii*) is endemies en dus beperk tot die Klein-Karoo en behoort tot die vygie-familie. Dit kan maklik van saad gekweek word maar moenie baie water kry nie. (3) **Plakkie** (*Cotyledon orbiculata*) is 'n blaarvetplant wat ook in die warm somermaande blom. Die blomme lyk soos geel en oranje klokkies en word deur Jangroentjies bestuif. (4) Die **Botterboom** (*Tylecodon paniculatus*) is 'n stamvetplant wat in die somermaande sy blare afgooi en bloedrooi bioewyses en blomme dra. (5) In die hoogsomer in die hartjie van die Kerstyd staan die **Nenta / Krimpsiekbos** (*Tylecodon caccalioides*) goudegeel in die blom. Die vetplant is giftig vir skape en vandaar die naam krimpsiekbos. (6) Om **Knopies/ogles/tonnies / waterbasies** (*Conophytum truncatum*) raak te sien, moet 'n mens moete doen en hande-riervoel soek by rotsskeure en tussen klippe. Soms versteek die knopies hulle selfs onder klippe. Hulle het tipiese vygie-blomme wat soos skerkerwassies lyk. (7) **Melkbos/melkpolle** (*Euphorbia mauritanica*) het kenmerkende melksap in hul vlesige stingels. Die melksap is giftig maar die jong lote word wel deur bokkies gevreet en die melk word ook gebruik as salf vir oumsvlekkie.

Zaairesultaat *Astrophytum caput-medusae*

In het laatste afdelingsnieuws heeft Henk Damsma vermeld hoe het bij hem is gegaan met de verstrekte zaden van *Astrophytum caput-medusae*, waarbij hij de overige leden aan wie deze zaden waren verstrekt verzocht hun ervaringen ook bekend te maken. Daarom, hierbij mijn zaairesultaat.

Gezaaid is in gezeefde, gesteriliseerde seramis op 17 februari. Het zaaisel is in een kweekbak geplaatst met een dagtemperatuur van 30 graden en een nachttemperatuur van 20 graden.

Vier van de vijf zaden zijn ontkiemd. De eerste twee op 4 maart, de derde op 6 maart en de vierde op 27 april.

Tot nu toe zijn ze 3x verspeend. De 1^e maal op 17 mei en de laatste maal op 22 september. Ze zijn gepoot in een doorlatend grondmengsel van klei en zand, zonder humusbestanddelen. Na het verspenen zijn ze afgeschermd in de kas geplaatst.

De plantjes hebben pas laat wortels gevormd, bij de 2^e maal verplanten was nog geen wortel te zien. Op 22 september waren ze alle vier wel van een worteltje voorzien.

De foto geeft de plantjes weer op 24 september, tot nu toe zijn er geen veranderingen.

Willem Burger

Excursie 30-05-2009 Henk Damsma en Willem Duijnhouwer

Excursie 30-05-2009 Bep Braet, Jan vd Rijt en Wil van Vroenhoven